

Bioètica, dret i societat

FUNCIONAMENT DE L'ASSIGNATURA:

Benvinguts a **Bioètica, Dret i Societat!** Aquest serà el programa de l'assignatura i el calendari que intentarem seguir. El curs serà presencial, per tant serà necessària l'assistència a classe. L'avaluació serà la següent:

Avaluació: comentaris

L'avaluació consistirà en la lectura dels textos sobre un tema que aniré deixant a fotocòpies (i a la carpeta de materials del Campus Virtual), per un dia concret on haureu d'entregar un comentari (molt breu però condensat) sobre els dubtes i les crítiques positives o negatives que us suposen aquells textos. No es tracta de donar **NOMÉS** opinions personals. El comentari pot ocupar una sola pàgina, el contingut és el que interessa. S'hauran d'entregar 3 comentaris dels 4 temes que farem. El primer tema no té comentari, es tracta d'una introducció a la Bioètica. Però, evidentment, podeu llegir el document, que és molt clar i sintètic. El dossier del primer tema, a més té informació general, normativa, etc., que pot ser d'interès.

Avaluació: participació

A partir d'aquests comentaris s'encetarà una discussió a classe. Dedicarem un dia a fer discussió (si hi ha massa gent a classe dividirem la classe en dos grups). Es demana, per tant, que intervingueu en aquestes discussions i les enriqueu amb els vostres comentaris i opinions.

Avaluació: lectura

Durant el curs demanaré que llegiu una novel·la de ciència ficció i s'entregui un comentari (del mateix estil que els altres). En principi, podeu escollir entre 3 novel·les diferents:

- HUXLEY, A., *Un Mundo Feliz*, Plaza y Janés, Barcelona, 2000.
- WYNDHAM, J., *El dia dels Trífids*, La Magrana, Barcelona, 1990.
- MAALOUF, A., *El Segle Primer després de Béatrice*, Proa, Barcelona, 1998.

Huxley és un clàssic, que si no heu llegit, cal fer-ho. A més aporta una reflexió social molt vigent (tenint en compte que el llibre es va escriure el 1937). El què ens interessa, però, de Huxley és la seva visió de la genètica i la clonació. Wyndham tracta també la genètica però des d'un punt de vista més... ecològic. És un clàssic de terror. Finalment, Maalouf pot ser l'alternativa d'aquells que no pugueu suportar llegir llibres de ciència ficció. Maalouf fa novel·la de ficció senzilla però donant una visió d'un món... molt possible. Tracta l'elecció del sexe dels fills.

Avaluació: exercici en grup

Durant el curs farem un exercici en grup. Ja en parlarem més endavant.

AVALUACIÓ PRESENCIAL (esquema):

- Assistència al 80% de les classes.
- Participació a classe: discussions (fins a 2 punts)
- Comentari crític de lectura obligada a escollir entre: (fins a 1 punt)
- Entrega de resums-comentaris dels dossiers (4 comentaris -3 mínim-, fins a 4 punts)
- Exercici en grup (fins a 3 punts).

TEMARI

1. Bioètica i Dret

- AAVV., Derecho Biomédico y bioética, Romeo Casabona C.M, (coord), Ed. Comares, Granada, 1998.
- BEAUCHAMP, T.L. /CHILDRESS, J.F. *Principios de Ética Biomédica*, Masson, Barcelona, 1999
- GRACIA, D., Fundamentos de Bioética, EUDEMA, Madrid, 1989
- HOTTOIS, G., El paradigma bioético. Una ética para la tecnociencia, Anthropos, Barcelona, 1991
- MARTÍN MATEO, R., *Bioética y Derecho*, Ariel, Barcelona, 1987
- PUIGPELAT, F., "Bioética y valores constitucionales", en M.CASADO (ed) *Bioética, Derecho y Sociedad*, Trotta, Madrid, 1998, pp.35-54
- ROMEO CASABONA, C.M., El derecho y la bioetica ante los limites de la vida humana, Editorial Centro de Estudios Ramon Aceres, S.A., Madrid, 1994.

2. Tractaments mèdics

- COBREROS MENDAZONA, E., *Los tratamientos sanitarios obligatorios y el derecho a la salud*, Instituto Vasco de Administración Pública, Oñati, 1988
- CORCOY, M., "Libertad de terapia *versus* consentimiento", en M. CASADO, *Bioética, Derecho y Sociedad*, cit., pp.109-132
- QUINTANA TRIAS, O. "Bioética y consentimiento informado", en M.CASADO (ed), *Materiales de Bioética y Derecho*, Cedecs Editorial, Barcelona, 1996, pp.159.170
- ESCOBAR ROCA, G., *La objeción de conciencia en la Constitución española*, Centro de Estudios Constitucionales, Madrid, 1993; "La objeción de conciencia del personal sanitario" en M.CASADO (ed) *Bioética, Derecho y Sociedad*, cit., pp.133-150

3. L'inici de la vida

- GÓMEZ, Y., *El Derecho a la reproducción humana*, Marcial Pons, Madrid, 1994
- LEMA AÑON, *Reproducción, poder y derecho*, Editorial Trotta, Madrid, 1999
- SILVER, L., *Vuelta al Edén. Más allá de la clonación en un mundo feliz*, Taurus, Madrid, 1998
- VIDAL MARTINEZ, J. (coord.), *Derechos reproductivos y técnicas de reproducción asistida*, Editorial Comares, Granada, 1998
- DWORKIN, R., *El dominio de la vida. Una discusión acerca del aborto, la eutanasia y la libertad individual*, Ariel, Barcelona, 1994
- SINGER, P., *Etica práctica*, Ariel, Barcelona, 1984

4. NBIC

Nano, Bio, Info, Cogno: "un xip implantat al cervell per substituir alguna funció, una neuropròtesi per restaurar la funció visual o el control d'un ordinador a través del pensament són exemples paradigmàtics del que s'anomenen Tecnologies Convergentes".

5. El final de la vida

- DIEZ RIPOLLES, J.L., / MUNOZ SANCHEZ, J., *El tratamiento jurídico de la eutanasia. Una perspectiva comparada*, Tirant lo Blanch, València, 1995
- DWORKIN, R., *El dominio de la vida. Una discusión acerca del aborto, la eutanasia y la libertad individual*, Ariel, Barcelona, 1994
- SINGER, P., *Etica práctica*, Ariel, Barcelona, 1984

Més bibliografia:

Bibliografía general

- BOLADERAS, M., *Bioética*, Síntesis, Madrid, 1998
- HARRIS, J., *Superman y la mujer maravillosa*, Tecnos, Madrid, 1998
- JACOB, F., *El ratón, la mosca y el hombre*, Crítica, Barcelona, 1998
- KIEFFER, G., *Bioética*, Alhambra, Madrid, 1983
- ROMEO CASABONA, C.M', *El Derecho y la Bioética ante los límites de la vida humana*, Ramón Areces, Madrid, 1995

Assignació de recursos sanitaris

- ASENJO, M.A., "Cuestiones bioéticas en la economía de la salud y la gestión hospitalaria", en M.CASADO (comp.), *Estudios de bioética y derecho*, Tirant lo Blanch, València, 2000, pp. 173-195
- BADIA, X, "Bioética y asignación de recursos sanitarios", en M. CASADO (ed.) *Materiales de Bioética y Derecho*, cit, pp. 173-193
- PUYOL GOZÁLEZ, A., *Justicia i Salut. Etica per al racionament dels recursos sanitaris*, UAB, Bellaterra, 1999

Les generacions futures i el medi ambient

- DE LA CUESTA ARZAMENDI, "Protección del ambiente y manipulación de microorganismos", en C.M. ROMEO CASABONA (ed.), *Biotecnología y Derecho. Perspectivas en Derecho Comparado*, Fundación BBV, Comares, Bilbao-Granada, 1998, pp.277-309
- MONTORO CHINER, M.J., "Bioética, medio ambiente y derecho", en M. CASADO (ed) *Bioética y Derecho*, cit, pp.403-412
- RIECHMANN, J. *Argumentos recombinantes. Sobre cultivos y alimentos transgénicos*, Los libros de la Catarata, Madrid, 1999
- SOUTULLO, D., *La explosión demográfica mundial*, Falasa Ediciones, Madrid, 1994